

részvétel tette teljessé. Mód nyílt az ismerkedésre, kapcsolatteremtésre, az előadókkal hosszas és alapos (olykor éjszakába nyúló) tapasztalatcserére, könyvek, kérdőívek és ötletek cseréjére. A békési Körös-part sok-sok baráti beszélgetés és közös éneklés emlékét őrizte meg.

Az első békési néprajzi szeminárium résztvevőinek az volt az egyhangú véleménye, hogy ilyen rendezvényre a jövőben is mulhatatlanul nagy szükség lesz; a magyarországi rendező szervek fontos tudományos és nemzeti célt támogatnak. A Magyar Néprajzi Társaság szorgalmazni szeretné azt, hogy valamennyi anyanemzet segítse a határain kívül élők néprajzi kutatását!

Dr. Balázs Géza

Hagymásy Sándor

(1907–1988)

1988 decemberében elhunyt Hagymásy Sándor néprajzgyűjtő. 1907. január 3-án született Türkevén szegény sorsú családban. Az első világháborúban félárvaságra jutott, apja a szerb harctéren hősi halált halt. Hadiárvaként nevelkedett. Tanulmányait abbahagyva cselédként dolgozott 21 éves koráig, hogy özvegy édesanyjának segítsen a család fenntartásában. 21 éves korában elvégezte a kétéves csermajori Mezőgazdasági Szakiskolát, ahol mint hadiárva ingyen tanulhatott. Széles körű mezőgazdasági ismeretekkel rendelkezett, 1930-tól 1944-ig rendszeresen publikált szakmai cikkeket a *Türkevei Hírlapban*. Veress Pál pásztorügyi, Zsilinszky Mihály mezőtúri uradalmában volt gazdasz, 1949–1957 között a dévaványai gépállomás, majd gépjávitó állomás főgazdászaként dolgozott. Innen ment nyugdíjba 1967-ben. Élete, munkássága a szikes kunsági tájhoz kötötte. Kitűnő mezőgazdasági szakembernek számítot, amit az is jelez, hogy tagja volt annak a száz agronómusból szervezett országos földminősítő csapatnak, amelyet Erdei Ferenc vezetésével a tagosításokra készítettek fel.

Nyugdíjazása előtt egy évvel néprajzi gyűjtőmunkába kezdett. Első néprajzi pályázatát 1966-ban készítette a mezőtúri peresi uradalom cselédeinek életéről. Ennek sikere további néprajzi gyűjtésre ösztönözte, s ettől kezdve szakmai, muzeológiai irányítás mellett Türkeve néprajzának módszeres feltárását végezte egészen 1988-ban bekövetkezett haláláig.

Első nagyobb lélegzetű, maig kéziratban lévő dolgozata *A hagyományos paraszti gazdálkodás ismeretanyaga és szókimcse Türkevén* három kötet (1. Szántás, vetés 2. Aratás 3. Hordás, nyomtatás, cséplés), amely Végh József és Hofer Tamás hasonló című kérdőíve alapján készült. Ezután évről évre Türkeve néprajzának egy újabb területét dolgozta fel, így az állattartást, népi táplálkozást, népi gyógyítást, családi és munkaszervezeti viszonyokat, a népi társadalom rétegeit, földrajzi és ragadványneveket, s külön is a nagykun város juhászatát. Összesen 32 néprajzi dolgozata található a Damjanich Múzeum Néprajzi Adattárában. Az utóbbi években önéletrajzának megírásába kezdett, ebből csupán az első rész készült el *Kezdő gazdatiszti emlékeim* címmel 1985-ben. Eredményesen szerepelt a megyei és országos néprajzi pályázatokon, több országos első díjat mondhatott magának, a néprajzi gyűjtőmozgalom kiemelkedő egyénisége volt. Néprajzi munkásságáért 1973-ban megkapta az önkéntes néprajzi gyűjtők legnagyobb elismerését, a Sebestyén Gyula Emlékérmét.

Sokat publikált. A türkevei múzeum 1971. évi emlékkönyvében jelent meg a *Mezőtúri peresi uradalom cselédeinek életéről* című írása, a Jászkunság folyóirata a *Tanyázó emberek és a Kiskunsági tájismeret* című írásait közölte. A Múzeumi Levelekben is több kis cikke látott napvilágot, például *Általános földrendezések* (ML. 31.–32, 66–73); *Türkeve településtörténeti vonatkozásai* (ML. 47–48. sz. 41–57 l.), *Legeltetési intézmények Türkevén* (ML. 53–54. sz. 80–107. l.) címűek. Urbán Lászlóval közösen *A közös gazdálkodás 30 éve Türkevén* (1948–1978) címmel megírta a helyi termelőszövetkezeti mozgalom történetét.

Az utóbbi években a népi táplálkozás kutatásával bekapcsolódott a Türkevén folyó néprajzi monográfiái munkálatokba. Ezenkívül korábban részt vett a Damjanich Múzeum által szervezett jászdózásai, nagyiváni, mezőtúri kutatásokban. Gyűjtőmunkája mellett néprajzi szakkört szervezett Türkevén, sok pályázót nyert meg a néprajz és helytörténet ügyének.

Hagymásy Sándor az agronómus szemével széles körű mezőgazdasági ismeretek birtokában vizsgálta a hagyományos paraszti gazdálkodást, ezért munkái mindenkor értékes források a néprajztudománynak. Halálával nagy veszteség érte az önkéntes néprajzi gyűjtőmozgalmat.

A Türkevei Városi Könyvtár 1981-ben kiadta Hagymásy Sándor néprajzkutató bibliográfiáját, amelyet Kovács Imréné állított össze. Ebből kitűnik sokszor előttünk is ismeretlen, gazdag szakmai és néprajzi munkássága.

Gulyás Éva